

Wynagrodzenie dla kuratora

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: niedziela, 21, czerwiec 2015 20:29

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 4793

Gmina jest zobowiązana w ramach świadczeń z pomocy społecznej do wypłaty wynagrodzenia kuratorowi osoby ubezwłasnowolnionej częściowo.

wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 14 maja 2015 roku, sygn. II SA/Rz 24/15, nieprawomocne

W stanie faktycznym leżącym u podstaw przywołanego wyroku gmina wstrzymała wypłatę wynagrodzenia dla ustanowionego przez sąd kuratora osoby ubezwłasnowolnionej częściowo – wskazując, że nie znajduje ku temu podstaw w przepisach dotyczących pomocy społecznej.

Sąd wskazał, że istotnie przepisy ustawy o pomocy społecznej odnoszą się jedynie do obowiązku gminy wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) jako zleconego jej zadania z zakresu administracji rządowej. Art. 36 pkt 1h przywołanej ustawy zalicza wynagrodzenie opiekuna do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a art. 53a określa wysokość i zasady wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki. Ustawa o pomocy społecznej faktycznie nie ustanawia prawa do wynagrodzenia kuratora, gdyż zostało to już uregulowane w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. Podstawą ustalenia, czy kuratorowi osoby ubezwłasnowolnionej częściowo przysługuje takie uprawnienie, jest art. 162 § 3 w związku z art. 178 § 2 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, nie zaś przepisy ustawy o pomocy społecznej.

W odniesieniu do przywołanych przepisów Sąd przypomniał, że szeroką analizę instytucji kurateli i podstaw przyznania kuratorowi osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, a pośrednio także źródeł jego pokrycia przeprowadził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 28 marca 2014 roku, sygn. akt III CZP 6/14. Sąd Najwyższy wskazał tam, że do czasu wejścia w życie, z dniem 13 czerwca 2009 r., ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw sprawowanie opieki nie było związane z wynagrodzeniem; traktowano je jako funkcję honorową (art. 162 § 1 KRO w poprzednim brzmieniu). Opiekun mógł dochodzić wynagrodzenia jedynie wtedy, gdy opieka była związana z zarządem majątkiem wymagającym znacznego nakładu pracy (art. 162 § 2 KRO) w poprzednim brzmieniu). Uzasadnienie projektu ustawy zmieniającej wskazuje wprost na zrównanie sytuacji opiekuna i kuratora w odniesieniu do pokrywania wynagrodzenia, także w razie braku dochodów lub majątku podopiecznego i osoby poddanej kurateli, ze środków pomocy społecznej.

Wykładnia art. 178 § 2 KRO nakazuje stosować do kurateli odpowiednio przepisy o opiece, ponieważ przepisy o kurateli nie regulują problematyki wynagrodzenia kuratora ustanowionego z urzędu, istnieje podobieństwo obu tych instytucji, a zamiarem ustawodawcy było objęcie przepisem art. 162 § 3 KRO także sytuacji, w której brak podstaw do wypłacenia wynagrodzenia z majątku osoby objętej kuratelą lub wnioskującej o jej ustanowienie.

Wykładnia art. 178 § 2 KRO nakazującego w zakresie nie uregulowanym przez przepisy, które przewidują ustanowienie kuratora, stosowanie odpowiednio do kurateli przepisów o opiece nie może zatem prowadzić do uznania, że nie ma podstaw prawnych do wypłaty przez gminę wynagrodzenia kuratorowi zgodnie ze wskazaniem prawomocnego postanowienia sądu powszechnego. Gmina nie może ignorować prawomocnego postanowienia sądu orzekającego co do istoty sprawy. W przypadku wskazania obowiązku wypłaty wynagrodzenia ze środków publicznych kuratorowi z racji odpowiedniego stosowania przepisów o opiece gmina jest zobligowana do wypłaty wynagrodzenia kuratorowi.